

Vår saksbehandler/referanse
Marthe Hagberg

Vår dato
2020-01-28

Arkivnr.
023/1

Deres dato
2019-11-29

Deres referanse

Kulturdepartementet

Kommentarer fra Standard Norge til NOU 2019:19 Jenterom, gutterom og mulighetsrom. Likestillingsutfordringer blant barn og unge.

Vi viser til Kulturdepartementets høringsbrev datert den 29. november 2019 med oppfordring om å gi innspill til NOU 2019:19 Jenterom, gutterom og mulighetsrom. Standard Norge anser det som positivt at *NS 11201:2018 Ledelsessystemer for mangfold* er fremhevet i NOUen som et verktøy for systematisk likestillingsarbeid.

Høringsnotatet fremhever at standarden beskriver metoder og prinsipper for å fremme likestilling og mangfold som kan tilpasses alle typer organisasjoner. I tillegg gir den et rammeverk for hvordan ledere kan utvikle kompetanse, organisasjonskultur og systemer for å fremme likestilling og mangfold. Kjønn+ perspektivet, som også NOUen fremhever, er ivarettatt i standarden. På denne bakgrunn vil standarden være et viktig verktøy i implementering av både likestillings- og mangfoldsarbeid i barnehager og skoler, på lik linje med arbeid med ledelse av mangfold i private og offentlige virksomheter. Det samme gjelder mangfoldsarbeid i barn-, ungdoms- og familieinstitusjoner.

Standarder kan bidra til å nå overordnede samfunnsmessige målsettinger. I regjeringens integreringsstrategi for 2019-2022, er standarden for mangfoldsledelse fremhevet som ett av flere tiltak for å styrke mangfoldsarbeidet i virksomheter. Standarden støtter aktivt opp om lovverket, og er basert på dialog om hva som skal gjøres i den aktuelle virksomheten. Dette bidrar til å skape en felles kultur på tvers av sektorer, hvor mangfold anses som en verdi og ikke en utfordring som må håndteres. «Et arbeidsliv med et mangfold av mennesker med ulike bakgrunn, språkkunnskap og kulturell forståelse kan bidra til innovasjon, vekst og verdiskapning», heter det i strategien. I integreringsstrategien vil regjeringen bidra til at standarden gjøres kjent og tas i bruk, som en del av det å stimulere til økt bevissthet om mangfold som ressurs. Arbeidsgivere har en nøkkelrolle for å få til et arbeidsliv der alle kan delta. På samme måte har ansatte i barnehager og skoler en viktig rolle ovenfor den oppvoksende generasjon. En god tilrettelegging for arbeidet bør starte allerede i barnehage- og skolealder, gjennom en bevisstgjøring av ansatte som påvirker og legger til rette for at barn utvikler gode holdninger og åpenhet til mangfold og likestilling.

Standarden for mangfoldsledelse er med andre ord et viktig virkemiddel for å fremme likestillings- og mangfoldsarbeid i virksomheter på en forpliktende og systematisk måte, både i næringslivet og i utdannings- og opplæringssektoren. Dette er spesielt viktig for tiltakene under innsatsområde 1 i NOU 2019:19, som gjelder økt valgfrihet og større mulighetsrom for alle barn og unge.

Generelt om standarder og standardisering

Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet. Vi er en nasjonal standardiseringsorganisasjon, og det norske medlemmet i CEN, den europeiske standardiseringsorganisasjonen og ISO, den globale standardiseringsorganisasjonen.

En standard er en felles «oppskrift» eller et felles regelsett som aktørene i bransjen blir enige om. Standarder bidrar til systematisering, effektivisering og forenkling i næringslivet og samfunnet. En

studie fra 2018¹ viser at standarder bidrar til økonomisk vekst og produktivitet. Studien, som er gjort i de nordiske landene, viser at standarder er knyttet til 28 prosent av veksten i BNP og 39 prosent av veksten i arbeidsproduktivitet de siste 40 årene. Disse effektene kommer blant annet som følge av at standarder er en effektiv måte å spre kunnskap og beste praksis i hele markedet, samt at det bidrar til enklere skalering av teknologi og løsninger.

Studien viser den at selskaper drar mest nytte av standarder ved at de får tilgang til utenlandske markeder, sikrer kvaliteten på sine produkter og reduserer risiko. Standarder er vektlagt som et godt virkemiddel for å følge den tekniske utviklingen. Virksomheter som deltar i standardisering oppgir at de får mulighet til å påvirke egne rammevilkår, forutse endringer i bransjen tidlig, og knytte verdifullt nettverk.

Standarder utformes gjennom konsensusbaserte prosesser der alle relevante interessenter har mulighet til å delta. Dette bidrar i stor grad til at standardene tas i bruk fordi partene har vært involvert i prosessene med å finne de riktige løsningene. Gjennom Standard Norge skjer denne utviklingen i samsvar med internasjonalt anerkjente prosedyrer. Vi er ansvarlig for at standardene revideres jevnlig slik at de er i samsvar med utviklingen nasjonalt og internasjonalt. I EU har man i flere tiår benyttet standardisering som metode for harmonisering og forenkling av regelverket. Innenfor en rekke områder er det blant annet gjennom det europeiske standardiseringsarbeidet etablert de samme spilleregler for virksomheter i hele Europa.

Standard Norge samarbeider gjerne videre med Kulturdepartementet for å sikre at mangfoldsledelsesstandarden tas i bruk, og for å bidra til at hele opplæringssektoren blir i stand til å inkludere likestilling og normkritikk i sitt arbeid og i pedagogisk praksis.

Med hilsen
for Standard Norge

Anne Kristoffersen

¹ Menon-publication no. 31/2018 "The influence of standards on the Nordic economies".